

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Факультет економіки і управління

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

та методичної роботи

Віктор КОСТІН

04 2023 року

СИЛАБУС

З ОBOB'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ В
ЕКОНОМІЦІ»**

ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 – «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Силабус з обов'язкової навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – «Економіка» ОПП «Економіка» та відповідних нормативних документів

Силабус розробив: к.т.н, доц. Дмитро ПИРОГОВ

Затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від « 03 » 07 2023 року № 25

Завідувач кафедри економіки

 (Ольга МАСЛАК)

« 03 » 07 2023 року

Гарант освітньо-професійної програми Ольга МАСЛАК

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління
(шифр, назва)

Протокол від « 04 » 07 2023 року № 9

Голова Леся САКУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

	Силабус обов'язкового освітнього компонента Сучасні інформаційні технології та системи в економіці
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Освітня програма: 051 – «Економіка»
	Рік навчання 1, семестр 1
	Кількість кредитів: 5, Мова викладання: українська
	Звітність: екзамен

Викладач:

Прізвище, ім'я, по батькові	к. т. н., доцент Пирогов Дмитро Леонідович
Профайл викладача	http://econ.kdu.edu.ua/pyrohov-dmytro-leonidovych
Контактна інформація	Ел. адреса: kafeconkrnu@gmail.com Телефони: +38(05366)31015; +38(096)1795815
Графік консультацій	http://econ.kdu.edu.ua/uk/content/rozklad-zanyat-0

Опис дисципліни

Викладання та навчання. Лекції, практичні заняття (на яких відбувається ґрунтовне опрацювання та засвоєння найбільш важливих і типових в методологічному відношенні тем навчального курсу), консультування з викладачем (групове, індивідуальне, тематичне, проблемне, ситуативне, онлайн), самостійна робота з використанням навчальної літератури та наочних посібників.

Предмет: процеси створення, зберігання, обробки даних для їх опрацювання при використанні прикладних інформаційних технологій з метою підвищення ефективності організацій та управління.

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці» є надання студентам теоретичних знань та формування практичних навичок щодо особливостей застосування сучасних інформаційних систем та технологій з метою їх прикладного використання для вирішення аналітичних завдань в економічній сфері.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні технології та системи в економіці» є: вивчення теоретичних основ і набуття практичних навичок використання прикладних інформаційних систем оброблення економічних даних для організації та управління економічною діяльністю.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 8 Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- СК 1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК 6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК 11* Здатність планувати і розробляти соціально-економічні проекти в умовах відбудови економіки а інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів**:

- ПРН 1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
- ПРН 8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- ПРН 9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- ПРН 10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами.
- ПРН 15* Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем.

Структура курсу

К-сть год. денна/заочна ф.н.			Тема	Результати навчання	Завдання
ЛК	ПЗ	Сам. р.			
Змістовий модуль 1. Структура сфери інформаційного обслуговування економічних процесів					
2/1	2/0,5	10/13	Тема 1. Інформаційні процеси в економіці та об'єктивна необхідність їх автоматизації	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
2/1	2/0,5	10/13	Тема 2. Класифікація інформаційних технологій.	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	2/0,5	10/13	Тема 3. Моделі і структури інформаційних мереж, методи оцінки ефективності інформаційних мереж.	програмні результати: Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем; Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень; Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	2/0,5	10/13	Тема 4. Автоматизація робочого місця фахівця на основі електронного офісу	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	2/0,5	10/15	Тема 5. Технології інформаційного обслуговування. Інформаційні технології та бази даних	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
Змістовий модуль 2. Методологія формування і використання ІС в соціально-економічних процесах					
3/1	3/0,5	10/13	Тема 6.	програмні результати: Приймати ефективні рішення за	Дослідження

			Методичні основи створення інформаційних систем управління економічною діяльністю	невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень; Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
2/1	2/0,5	10/13	Тема 7. Методи і моделі формування управлінських рішень	програмні результати: Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем; Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень; Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
2/1	3/1	10/13	Тема 8. Інформаційне забезпечення інформаційних систем в економічній діяльності	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	3/1	10/13	Тема 9. Організаційно-методичні основи створення та функціонування ІС.	програмні результати: Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем; Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами; Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	3/0,5	10/15	Тема 10. Застосування ІС в умовах відбудови	програмні результати: Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних	Дослідження теоретичних питань, практичні

			економіки та її інтеграції в європейський економічний простір	дослідженнях та в управлінні соціально- економічними системами; Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем	та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
26/10	24/6	100/134			

Методи навчання

- інтерактивні лекції (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані);
- практичні методи (розв'язування програмних завдань);
- індивідуальна робота;
- робота в групах;
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (використання мультимедійних презентацій, синхронне та асинхронне навчання);
- дослідницько-пошуковий.

Політика оцінювання.

Форми оцінювання

- екзамен;
- реферати, есе (питання, відведені на самостійне опрацювання);
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень (у тому числі виступи на науково-практичних заходах за тематикою дисципліни);
- виконання та захист практичних завдань;
- тести;
- виконання завдань на прикладі реальних об'єктів (ділові ігри, тренінги, вирішення ситуаційних завдань).

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Завдання до практичних занять	Щотижня, згідно розкладу	Самостійність, вчасність виконання завдань, розуміння матеріалу та комплексність звіту
2	Тестування зі змістового модуля 1	Після закінчення тем 1-5	Самостійність, правильність виконання завдань
3	Тестування зі змістового модуля 2	Після закінчення тем 6-10	Самостійність, правильність виконання завдань
4	Екзамен	Згідно розкладу	Самостійність, правильність виконання завдань

При оцінюванні здобувача враховується наступне:

http://econ.kdu.edu.ua/files/files/kryteriyi_otsinyuvannya_2023.pdf

1. Відвідування лекційних і практичних занять.
2. Активна і продуктивна участь у практичних заняттях (додаткові бали за роботу у команді, творчий підхід).
3. Опрацювання базової та допоміжної літератури.
4. Вчасне виконання завдань для самостійної роботи (додаткові бали за використання сучасних інформаційних технологій, зміст і форму презентації результатів досліджень, участь у науково-практичних заходах).
5. Виконання тестових завдань.

Шкала оцінювання

Шкала оцінок				
Оцінка за національною шкалою		Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ЕКТС	
Іспит, диф.залік, курсовий проєкт (робота)	залік			
Відмінно	зараховано	90 – 100	A	Відмінно
Добре		82 – 89	B	Дуже добре
		74– 81	C	Добре
Задовільно		64 – 73	D	Задовільно
		60 – 63	E	Достатньо
Незадовільно	не зараховано	35 – 59	FX	Незадовільно (дозволяється перескладання)
		1 – 34	F	Неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, тощо) необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами: <http://krnu.org/>
2. Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.
3. Академічна доброчесність

У КрНУ діє Кодекс академічної етики (http://www.kdu.edu.ua/new/quality_educ_doc.php), «Положення про перевірку

наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf).

Згідно з цими документами перевірки на плагіат підлягають усі види письмових робіт. Перевірка випускних кваліфікаційних робіт здійснюється з використанням онлайн-сервісу Unicheck за допомогою електронного репозитарію КрНУ, який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій.

Ступінь унікальності індивідуальних завдань (у т. ч. тези доповідей, наукові роботи, курсові та контрольні роботи) також перевіряється за допомогою онлайн-сервісів із вільним доступом. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, у т.ч. за кордоном, відбувається на основі:

http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.pdf

http://cia.kdu.edu.ua/mignar_zvyazk_norm_doc_KrNU.php.

Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

Рекомендована література

Базова

1. Кобилін А. М. Системи обробки економічної інформації : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 234 с
2. Мазаракі А. А., Волосович С. В. FinTech : монографія. Київ : КНТЕУ, 2019. 308 с.
3. Новаківський І. І., Грибик І. І., Смолінська Н. В. Інформаційні системи в менеджменті: адаптивний підхід : підручник. Київ : Кондор, 2019. 440 с.
4. Ситнік Б. Т. Основи інформаційних систем і технологій : навч. посіб. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 175 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/2174>
5. Шаховська Н. Б., Кунанець Н. Е. Сховища та простори даних : підручник. Кн.2 : Простори даних / за наук. ред В. В. Пасічника. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 361 с. (Комп'ютинг).
6. Андрієнко М.В., Дячкова О.М., Борисов А.В., О.І. Соколенко Інформаційна система державного оповіщення при виникненні надзвичайних ситуацій в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 5.
7. Богуш В. М., Богуш В. В., Бровко В. Д., Настратин В. П. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту : навч. посіб. / [під ред. В. М. Богуша]. Київ : Ліра-К, 2020. 552 с.
8. Бурячок В. Л., Толюпа С. В., Семко В. В., Складанний П. М., Бурячок Л. В., Лукова-Чуйко Н. В. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи

- та засоби боротьби : посібник (лабораторний практикум). Львів : Магнолія 2006, 2021. 178 с.
9. Голобородько А.Ю., Гусева О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка. Київ : Видавництво ДУТ, 2020. 400 с.
10. Лісовська Ю. П. Кібербезпека: ризики та заходи : навч. посіб. Київ : Кондор, 2021. 272 с.
11. Лозовська Л. І., Бандоріна Л. М., Савчук Р. В., Удачина К. О. Економічна кібернетика : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 152 с. <http://eadnurt.diit.edu.ua/jspui/handle/123456789/15713>
12. Мерінова С.В., Половенко Л.П. Технології продукування знань на основі веб-сервісів. Наукові перспективи: журнал. 2022. No 5(23). С. 273-284. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/59/85>.
13. Мозговий А.А., Себта А.А. Інформаційна система "смарт-дестинація" як засіб сталого розвитку туризму в містах. Географія та туризм. 2020. Вип. 53. С. 3-8.
14. Остапов С. Е., Євсєєв С. П., Король О. Г. Кібербезпека: сучасні технології захисту : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2021. 679 с.
15. Тарасевич В.М. Теоретичний вимір інформаційно-цифрової економіки: інформаційна діяльність і система похідних інформаційних феноменів (продуктів). Економіка України. 2021. No 3. С. 3-18.
16. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ : Центр Разумкова, 2020. 274 с.
17. Шпурик В.В., Бандурка О.І. Інформаційна система аналізу антропогенного впливу на стан лісових насаджень. Телекомунікаційні та інформаційні технології. 2021. No 3. С. 25-36.

Допоміжна

- Maslak M., Yakovenko Y., Maslak O., Pererva P. and Grishko N. Problems of Intellectual Property in the Information Economy Through the Prism of Artificial Intelligence as a Dual-Purpose Technology (Проблеми інтелектуальної власності в інформаційній економіці крізь призму штучного інтелекту як технології подвійного призначення), 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES), Kremenchuk, Ukraine, 2022, pp. 01-05, doi: 10.1109/MEES58014.2022.10005671. (Scopus)
- Maslak O., Yakovenko Y., Maslak M., Grishko N., Bilyk M., Hlazunova O. (2022) The Role of Intellectual Property in the Implementation of Innovations in the Conditions of the Development of the Digital Economy (Роль інтелектуальної власності у впровадженні інновацій в умовах розвитку цифрової економіки). 16th International Conference Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Nov 2022, Volume 2022, p.1 - 5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580217> (Scopus)
- Maslak O. I., Maslak M. V., Grishko N. Y., Hlazunova O. O., Pererva P. G. and Yakovenko Y. Y. (2021), Artificial Intelligence as a Key Driver of Business Operations Transformation in the Conditions of the Digital Economy (Штучний інтелект як ключовий драйвер трансформації бізнес-операцій в умовах цифрової економіки),

- 2021 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 2021, pp. 1-5, doi: 10.1109/MEES52427.2021.9598744. (Scopus)
4. Маслак О.І., Гришко Н.Є., Маслак М.В., Пирогов Д.Л. (2020) Information analytical provision in formation of innovational projects portfolio of enterprises in the context of safety-oriented management (Інформаційно-аналітичне забезпечення формування портфеля інноваційних проектів підприємств у контексті безпеко-орієнтованого управління). Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. №2 (33). С. 205-214. URL: <http://fkd.org.ua/article/view/206610/207496> (Web of Science)
5. Маслак О.І., Яковенко Я.Ю., Пирогов Д.Л., Гришко Н.Є., Маслак В.І. Оптимізація електронного документообігу та інформаційної забезпеченості діджитал-управління бізнес-процесами за допомогою прикладного програмного забезпечення. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки. Харків. № 4, 2023.
- 6 Маслак О.І., Яковенко Я.Ю. Забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах цифрової економіки. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). – Х.: НТУ «ХПІ». 2023. №3. - С. 64-67. <http://es.khpi.edu.ua/issue/view/16829>
7. Маслак О.І., Гришко Н.Є., Зайцев С.С., Колісник А.О., Панчеліна Ю.М. (2022) Бізнес-діагностика конкурентоспроможності інноваційного підприємництва в умовах діджиталізації. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Економічні науки. Харків. № 4, 2022. С. 3-8.
8. Пирогов Д.Л., Данилко В.К., Яковенко Я.Ю., Бала В.В. (2020). Використання математичних методів при вивченні соціально-економічних процесів. Ефективна економіка. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8416> DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.85
9. Maslak O., Yakovenko Y., Maslak M., Grishko N., Bilyk M., Hlazunova O. (2022) The Role of Intellectual Property in the Implementation of Innovations in the Conditions of the Development of the Digital Economy (Роль інтелектуальної власності у впровадженні інновацій в умовах розвитку цифрової економіки). 16th International Conference Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Nov 2022, Volume 2022, p.1 - 5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580217> (Scopus)
10. Svitlana Merinova, Liudmyla Polovenko, Kateryna Kopniak. The development of electronic payment systems in Ukraine and their security. Болгарія, Софія, VUZF review. 2021. No 6(2). P. 146-152. URL: <http://papersvuzf.net/index.php/VUZF/article/view/173>.
11. Yakovenko Y., Bilyk M., Oliinyk Y. (2022) The Transformative Impact of the Development of Artificial Intelligence on Employment and Work Motivation in Business in the Conditions of the Information Economy (Трансформаційний вплив розвитку штучного інтелекту на працевлаштування та трудову мотивацію в бізнесі в умовах інформаційної економіки). 2022 IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES), Kremenchuk, Ukraine, 2022, pp. 01-05, doi: 10.1109/MEES58014. 2022. 10005671. (Scopus)

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності:
<http://sips.gov.ua/>.
2. Офіційний веб-сайт Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України:
<http://www.ndiiv.org.ua/>
3. Офіційний веб-портал Всесвітньої організації інтелектуальної власності:
<http://www.wipo.int>
4. Офіційний веб-сайт Євразійської патентної організації:
<http://www.eapo.org/rus/ea/index.html>
5. Офіційний веб-сайт Європейської патентної організації: <http://www.epo.org/>
6. Офіційний веб-сайт Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://www.uipv.org/>
7. Офіційний веб-сайт Українського інституту науково-технічної і економічної інформації <http://www.uinteі.kiev.ua/main.php>